

23769

CLAN MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE — FIBEP
pres-kliping • press-clipping

(Osnovano 1952. godine)

**JUGOSLOVENSKA NOVINSKA
AGENCIJA DOKUMENTACIJE
NOVINSKO IZDAVAČKO PREDUZEĆE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE**

Beograd — Knez Mihajlova 2/IX — Pošt. fah — P. O. Box 95,
Tel. 621-578 — Ziro račun — Current Account: 60801-601-3289.

Isečak iz lista
Newspaper cutting

NAŠI RAZGLEDI
Ljubljana

9. XII. 1977

Slikarstvo iz Jugoslavije

Avtoportret krepkih barv

Nationalzeitung Berlin

Najstarejši izmed dvajsetih slikarjev iz Jugoslavije, katerih dela so razstavljeni v razstavnih prostorih umetnostne akademije NDR v nekdanjem Marstallu, je rojen leta 1889, najmlajši pa leta 1910. Gre torej za umetnike tiste generacije, ki je položila temelje za sodobno ustvarjanje jugoslovanskega slikarstva in nanj vpliva tudi še danes. Hkrati pa nam daje ta razstava sicer ne zares popoln, marveč le iz posameznih del razviden in v celoti vendarle jasen pregled razvoja jugoslovanskega slikarstva.

Tisto, kar je posebno značilno za jugoslovansko slikarstvo, vsaj kolikor je to mogoče sklepati iz te razstave, je skrajno niansirana, raznolična, čustveno in izrazno močna barvitost. Tako je na primer ekspresivni avtoportret Nikole Martinovskega (1903–1973) zanesljivo najzanimivejši portret na vsej razstavi. V kričečih barvnih tonih se predstavlja umetnik kot samozavestna in samokritična, skoraj mefistofelovska osebnost. Tudi krajinskim slikam predvsem starejših umetnikov zelo ustreza ta diferencirana paleta, pa naj predstavljajo gol, nerodoviten Kras v rumenih in sivih tonih ali pa južnjaško živahna mesteca in svetli vrtovi v živo zelenih in rdečih barvah.

Pisanosti barv ustreza tudi pisanost tematike, posebno v delih še danes ustvarjajočih umetnikov, ki izhajajo manj iz motiva in naravnega predložka kot iz ustvarjanja in posredovanja čustvenih vtisov in doživetij, ki jih na subjektiven in mnogoznačen način prenašajo v slikano obliko. Marjan Detoni (rojen 1905) poskuša glasbene pojave spremeniti v optične tako, da analitično sestavlja elemente glasbenega doživetja. Vojo Dimitrijević (rojen 1910) pa spet uporablja prisposodno omejene materiale resničnosti za izražanje strahu in grožnje. Umetniško izredno prodorne so tudi slike Franca Miheliča (rojen 1907), ki oblikuje ekspresivne slikarske zamisli trde, oglate in hkrati agresivne strukture – v katerih simbolizira preživele človeške običaje – v prikrito protestiranje.

Razstava, ki sta jo organizirala svet Akademije znanosti in umetnosti Socialistične federativne republike Jugoslavije skupaj z Akademijo umetnosti NDR, je polna vspodbud in slikarskih idej, ki govori tako ljubiteljem lepih estetskih slikarskih vtisov kot tudi tistim, ki od umetnosti pričakujejo posredovanje duhovne vsebine, iz nje pa je razvidno tudi, koliko pomembnih osebnosti je dalo jugoslovansko slikarstvo v zadnjih desetletjih.